

Rudne rente u Srbiji, kako sada stoje stvari, neće se menjati u odnosu na važeće, iako se do kraja ove godine očekuje usvajenje novog zakona o rudarstvu i geološkim istraživanjima, koji bi trebalo da omogući veća privlačenja investitora u tu oblast.

Naime, državna sekretarka u Ministarstvu rudarstva i energetike Mirjana Filipović nedavno je rekla da je zakon prošao sve skupštinske odbore i očekuje se da će biti usvojen na nekoj od narednih sednica Vlade, a potom do kraja godine i u parlamentu te da će rudne rente ostati na istom nivou.

Ipak, ona je ukazala na to da je u planu donošenje novog zakona o naknadama, koji je u pripremi i na njemu radi Ministarstvo finansija, a kojim će biti obuhvaćene sve rudne rente. Ukoliko se rudne rente ne budu menjale, a sva je prilika da će biti tako, i dalje će za ugljovodonike u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostale prirodne gasove važiti iznos rudne rente od 7% od prihoda. Međutim, „Naftna industrija Srbije“ će i dalje na ime rudne rente plaćati 3% od prihoda jer međudržavnim ugovorom između Srbije i Rusije nije predviđena izmena visine rente za NIS.

Zbog toga lokalne samouprave u kojima se eksploatiše nafta i gas i dalje se prihoduju deo od rudne rente od 3% i gube značajne pare. To je i bio razlog da su iz opština Srbobran, Kanjiža i Kikinda tražili da se u zakon unese izmena koja bi omogućila da celokupan prihod od naknade za korišćenje nafte i gasa - rudna renta - u visini od 3% ostane lokalnim samoupravama, sve dok dok ta renta ne dostigne 7%, koliko je zakonom određeno.

Po rečima predsednika opštine Srbobran Zorana Mladenovića, budući da je rudna renta za NIS ostala ista - 3% - iz opština Srbobran, Kanjiža i Kikinda traženo je da se, pošto se odredbe međudržavnog ugovora vezane za visinu rudne rente ne menjaju, a ugovor je potisala Srbija, ne umanjuje prihod opština po tom osnovu, odnosno da se država svog dela prihoda od rudne rente odrekne u korist lokalnih samouprava.

Predstavnici tih opština razgovarali su s ministrom energetike Aleksandrom Antićem o svom zahtevu, od kojeg, kako Mladenović kaže, neće odustati, ali promena nije bilo, osim što je obećano da će njihov zahtev biti razmotren.

„To znači da će lokalnim samoupravama od ukupnog iznosa koji se ubire od rudne rente, a koji ostaje 3% od prihoda, pripasti 40%, kao i ranije, 50%o ide u budžet Srbije, a 10% u budžet Vojvodine. To je dovelo do daljeg pada prihoda lokalnih samouprava po tom osnovu jer je, u odnosu na prošlu godinu, kada je opštini Srbobran na ime rudne rente uplaćeno 120.000.000 dinara, ove godine taj prihod 48.000.000 manji pošto je na ime rudne rente Srbobran prihodovao 72.000.000 dinara“, kaže Mladenović.

Tako je, i pored povećanja eksploatacije nafte na teritoriji opštine Srbobran, prihod manji jer se iznos rudne rente dobija tako što se količina izvučene nafte množi s njenom cenom na

svetskom tržištu. Budući da je cena nafte ove godine znatno niža nego lane, ukupan iznos rente je manji, a time su i prihodi koji ostaju oštini manji.

Prihod od rudne rente veoma je važan za lokalne samouprave jer se taj novac troši za poboljšanje uslova života u opštini, izgradnju infrastrukture... Novac se troši u skladu s važećim zakonskim obavezama, a nakon donošenja plana potrošnje, što čini lokalna samouprava, on se upućuje na saglasnost Pokrajinskom sekretarijatu za energetiku i mineralne sirovine.

Nakon toga se otvara namenski podračun i pare troše u skladu s važećim odlukama.

Smanjenje prihoda koji se ostvaruje na taj način, naravno, znači i manje ulaganja u namene za koje je taj novac predviđen.

izvor: bif.rs